

důvod ke zrušení pojišťovací smlouvy, v kterémžto případě bude zproštěn jakéhokoliv ručení. Toto odůvodnění pro jeho přístup jako vedlejšího intervenienta na straně žalované nemůže však rekursní soud považovati za přijatelné. Podle § 17 c. ř. s. předpokládá vedlejší intervence právní zájem na tom, by ve sporu mezi jinými osobami zahájeném jedna strana zvítězila. Právní zájem vedlejšího intervenienta mohl proto ve smyslu tohoto zákonného ustanovení záležeti jen v tom, by žalující strana zvítězila, by bylo zabráněno, by nebyl činěn zodpovědným žalobkyní. Právní zájem na vítězství žalované strany nemohl Adolf H. mít, jelikož právě v tomto případě nastal by účinek, kterému vedlejší intervencí má býti zabráněno. Co vedlejší intervenient uvádí jako důvod přístupu na straně žalované strany, opodstatňuje jen zájem na rozhodovacích důvodech, nikoliv zájem na rozhodnutí samém. Zájem, by ve sporu v rozhodovacích důvodech bylo učiněno nějaké zjištění, však nestačí, by považována byla intervence za odůvodněnou.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Mylný jest právní názor dovolacího rekursu, že strana, jež opovřeďla rozepři, nemá vůbec právo k rekursu proti usnesení soudu, jímž byla intervence připuštěna. To platí jen, stala-li se vedlejší intervence na její straně, nikoliv i, když se stala na straně odpůrcově, o kterýžto případ právě jde (tak i Neumannův komentář k civilním řádům soudním, 1927, 1. svazek, u § 18, strana 457 a 458, na který neprávem poukazuje dovolací rekurent). Ale dovolací rekurs ani jinak není v právu, neboť z toho, že intervenient nemá právní zájem na vítězství strany jedné, ještě neplyne, že nemá tento zájem na vítězství strany druhé, a nelze přehlédnouti, že žalovaná obec nebude moci vedlejšího intervenienta činiti zodpovědným v žádném případě, ať již spor prohraje z toho nebo z onoho důvodu.

Čís. 11400.

Platiti výkonnému orgánu (§ 25, druhý odstavec, ex. ř.) lze od okamžiku, kdy ho došel příkaz ku provedení prvního exekučního výkonu.

(Rozh. ze dne 13. února 1932, Rv I 1778/30.)

Žalovaný pojistil u žalující pojišťovny automobil proti následkům havarie a proti následkům povinného ručení. Premie z těchto pojišťovacích smluv, dospělé dne 28. května 1927, zaplatil žalovaný po podání žaloby a po zahájení exekučního řízení k jich vydobytí dne 14. února 1928 asi ke 3. hod. odpoledne. Téhož dne o 1/2 7. hod. večer auto žalovaného havarovalo. Proti žalobě pojišťovny o zaplacení premií dospělých dne 28. května 1928 namítl žalovaný započtením vzájemnou pohledávku na náhradu škody z havarie auta ve výši zažalované pohle-

dávky. Žalobkyně proti tomu uvedla, že podle § 6 pojišťovacích podmínek má žalovaný nárok na náhradu škody teprve po úplném zaplacení premie a vedlejších poplatků; že platy žalovaného dány byly na poštu teprve dne 17. února 1928 a došly straně žalující teprve dne 20. února 1928; že žalovaný výkonnému orgánu neplatil při výkonu exekuce a že platbu konanou před dražebním rokem výkonnému orgánu nelze považovati za platbu konanou vymáhajícimu věřiteli přímo. Procesní soud první stolice uznal namítanou vzájemnou pohledávku po právu a důsledkem toho žalobu zamítl. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Odvolatelka má za to, že podle správného výkladu § 25 ex. ř. má plat výkonnému úředníku účinek plnění přímo straně vymáhající jen, když se stal při provedení exekučního úkonu, anebo bezprostředně před tím, když právě hodlá předsevzít exekuční úkon a »zakročuje«, tedy ve funkci výkonného orgánu a že osoby, které bývají pověřeny soudem, by předsevzaly určité exekuční výkony, jest pokládati za výkonné orgány jen vzhledem k tomu kterému exekučnímu výkonu a jen v době určené k tomuto výkonu, že tudíž vykonavatel jest exekučním orgánem podle § 25 ex. ř. jen při výkonu exekuce, nikoliv před tím a potom. Odvolací soud má za to, že doslov § 25 ex. ř., že »plnění, které exekucí má býti dobyto«, neznamená, že plnění to se musí státi před výkonem prvního úkonu exekučního aneb při něm a že tedy výkonný orgán může přijmouti placení a platně kvitovati nejen při prvním úkonu, nýbrž i po něm. Dlužník může se zprostiti vymáhaného dluhu zaplacením v kterémkoliv období exekučního řízení, jen když se tak stalo před skončením dražebního řízení. Zaplatil-li tedy v souzeném případě žalovaný premie do rukou výkonného orgánu po zabavení, byl výkonný orgán oprávněn placení přijati a platně kvitovati, třebaže právě nebyl před předsevzetím nějakého výkonu exekučního v této exekuční věci. Ostatně podle exekučních spisů ustanovena byla již na 15. února 1928 dražba předmětů žalovanému zabavených. K činnosti výkonného orgánu náleží však právě i přijímati placení aneb jiná plnění, kterážto činnost jest rovněž výkonem, ke kterému jsou oprávněni. Převzal tedy výkonný orgán i placení ve výkonu svého úřadu jako výkonný orgán. Bylo tudíž placení to plněním s účinkem pro stranu vymáhající a nerozhodno jest, kdy jí výkonný orgán placené peníze zaslal. Ježto placení se stalo k rukám výkonného orgánu před příhodou způsobivší škodu, povstal žalovanému nárok na náhradu této utrpěné škody a právem namítal proto žalovaný započtením tento svůj nárok na náhradu utrpěné škody proti žalobnímu nároku žalobkyně.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Je-li povolující soud zároveň soudem exekučním, započíná výkon exekuce podle § 33 ex. ř., jakmile dojde příkaz ku provedení prvního exekučního výkonu výkonného orgánu k tomu ustanoveného. Od té doby jest výkonný orgán zmocněn podle § 25 druhý odstavec ex. ř. při-

jímati platy jménem vymáhajícího věřitele a vydávati o nich kvitance. Má proto takovéto placení účinky placení vymáhajícímu věřiteli podle §§ 1412 a 1422 obč. zák. V souzené věci byl dán výkonnému orgánu příkaz ku provedení dražby, ustanovené na 15. února 1928, dne 6. února 1928, jak jest zřejmo z exekučních spisů. Tím započala úřední činnost výkonného orgánu a byl od té doby až do skončení exekuce ze zákona zmocněn přijímati plnění od dlužníka jménem vymáhajícího věřitele a stalo se proto placení věřiteli toho dne, kterého dlužník výkonnému orgánu vymáhanou pohledávku zaplatil. Dlužník ji zaplatil před dražbou dne 14. února 1928 asi o 3. hodině odpolední, kdežto havarie pojištěného auta žalovaného nastala téhož dne až kolem 7. hodiny večerní. Byla proto vymáhaná pohledávka první splatné premie za rok 1927—1928 zaplacená a přijata před vznikem škodné události a tím obživlo podle § 6 odstavec 2 všeobecných podmínek pojišťovacích ručení pojišťovny. Má proto žalovaný nárok proti pojišťovně na náhradu škody z havarie a poněvadž škoda činí právě tolik jako zažalovaná následná premie, jest premie započtením (§ 1438 obč. zák.) vyrovnána.

Čís. 11401.

Nebyl-li dosud v pozůstalostním řízení určen povinný díl, a není-li dosud jisto, zda a pokud stačí k jeho úhradě pozůstalost, jest předčasnou žaloba nepominutelného dědice proti obdařeným o doplnění povinného dílu.

(Rozh. ze dne 18. února 1932, R I 1072/31.)

Žalobce, zůstavitelův syn, domáhal se doplnění povinného dílu na žalovaných povolaných v závěti za dědice, tvrdě, že jim zůstavitel dne 7. června 1930 postoupil nemovitost za 6.000 Kč, ač měla cenu přes 17.000 Kč. Procesní soud první stolice žalobu zamítl pro předčasnost, ježto se dosud nikdo nepřihlásil k pozůstalosti za dědice. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci, řízení doplnil a znovu rozhodl, maje za to, že pozůstalost jest předlužena, a že žalobce může čeliti obdarování žalovaných, pokud jeho hodnota přesahuje převzaté závazky, bez ohledu na stav projednání pozůstalosti.

N e j v y š š í s o u d zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by o odvolání znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Předpokladem pro nárok zkráceného nepominutelného dědice (descendenta) proti obdařeným na vydání daru ve smyslu § 951 obč. zák. jest, že se při určení povinného dílu vpočítávají darování (§ 785 obč. zák.) a že pozůstalostní jmění nestačí k úhradě. Podle § 785 obč. zák. mají na žádost dítěte, majícího nárok na povinný díl, býti při výpočtu po-